

Den nye Domsforordning

Domsforordningen

Baggrund og historik

- Domskonventionen 1968
- Domsforordningen 2000
- Den nye Domsforordning 2012
- Dobbelte instrumenter
  - Kompetencereglerne
    - Sagsøgte med bopæl i EU
    - Sagsøgte med bopæl uden for EU
  - Anerkendelse og fuldbyrdelse
    - EU-domme
    - Andre domme

Domsforordningen

Oversigt over kompetencereglerne

- Sagsøgtes bopæl / hjemsted
- Alternative værneting
- Særregler for svage parter
- Enekompetence
- Værnetingsaftaler
- Litis pendens

Den nye Domsforordning

Recast-forhandlingerne

- Forløbet af forhandlingerne og dansk formandskab
- Kommissionens forarbejde
- Kommissionens forslag
  - Anvendelsesområde og voldgift
  - Kompetenceregler for sagsøgte med bopæl / hjemsted uden for EU
  - Italienske torpedoer
  - Afskaffelse af eksekvatur

Anvendelsesområde og voldgift

- Art. 1, stk. 2, litra d, voldgift udelukket
- West Tankers-dommen
- Kommissionens forslag
- art. 1, stk. 2, litra d: voldgift, medmindre dette særligt er bestemt i art. 29, stk. 4, og art. 33, stk. 3
- Art. 29, stk. 4: Når det er aftalt eller fastsat, at en voldgift skal finde sted i en medlemsstat, skal retterne i andre medlemsstater, hvis deres kompetence bestrides under henvisning til voldgiftsaftalen, udsætte sagen, så snart der for retterne i den medlemsstat, hvor voldgiften skal finde sted, eller for voldgiftsretten er blevet indbragt en sag, hvorunder det skal afgøres enten som sagens hovedformål eller som et bi-spørgsmål, om der foreligger en voldgiftsaftale, om den er gyldig, eller hvilke retsvirkninger den har. Dette stykke er ikke til hinder for, at en ret, hvis kompetence bestrides, kan erklære sig inkompetent i den ovenfor nævnte situation, hvis dette er bestemt i national ret. Hvis det er fastslået, at der foreligger en voldgiftsaftale, at den er gyldig, eller hvilke retsvirkninger den har, skal den ret, sagen indbringes for, erklære sig inkompetent.
- Resultatet og **vurdering**

Betragtning 12

- Denne forordning bør ikke finde anvendelse på voldgift. Intet i denne forordning bør være til hinder for, at retterne i en medlemsstat, hvor en sag er blevet anlagt vedrørende et forhold, hvorom parterne har indgået en voldgiftsaftale, henviser parterne til voldgift, udsætter eller afviser sagen eller undersøger, hvorvidt voldgiftsaftalen er ugyldig, ude af kraft eller ikke kan gennemføres i overensstemmelse med deres nationale lovgivning.
- En afgørelse truffet af en ret i en medlemsstat om, hvorvidt en voldgiftsaftale er ugyldig, ude af kraft eller ikke kan gennemføres, bør ikke være underlagt bestemmelserne om anerkendelse og fuldbyrdelse i denne forordning, uanset om retten afgjorde dette som et hovedspørgsmål eller som et bi-spørgsmål.
- På den anden side såfremt en ret i en medlemsstat, der har udøvet sin kompetence i henhold til denne forordning eller national lovgivning, har besluttet, at en voldgiftsaftale er ugyldig, ude af kraft eller ikke kan gennemføres, bør dette ikke være til hinder for, at rettens afgørelse om sagens realitet anerkendes eller alt efter omstændighederne fuldbyrdes i overensstemmelse med denne forordning. Dette bør ikke berøre den kompetence, som medlemsstaternes retter har til at træffe afgørelse om anerkendelse og fuldbyrdelse af voldgiftskendelser i overensstemmelse med konventionen om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser udfærdiget den 10. juni 1958 i New York (»New York-konventionen af 1958«), som har forrang i forhold til denne forordning.
- Denne forordning bør ikke finde anvendelse på søgsmål eller tilknyttede sager navnlig vedrørende etablering af en voldgiftsret, voldgiftsmændenes beføjelser, varetagelse af en voldgiftsprocedure eller af andre aspekter af en sådan procedure, eller på sager eller afgørelser vedrørende annullering, fornyet prøvelse, appel, anerkendelse eller fuldbyrdelse af en voldgiftskendelse.

Den nye Domsforordning

Sagsøgte med bopæl uden for EU

- Kommissionens forslag, art. 4, stk. 2
- Anvendelse af Domsforordningens regler
  - Alternative værneting
  - Svage parter
  - Værnetingsaftaler
  - Litis pendens mv.
  - Eksorbitante værneting og nødkompetence
- Konsekvenser
- Medlemsstaternes holdning

Den nye Domsforordning

Sagsøgte med bopæl uden for EU

- Resultatet
- Generel afvisning
- Global / total kompetence accepteret for
  - Art. 18, stk. 1, forbrugerens søgsmål mod den erhvervsdrivende
  - Art. 21, stk. 1, arbejdstagerens søgsmål mod arbejdsgiveren
  - Art. 24, enekompetence
  - Art. 25, udtrykkelige værnetingsaftaler
- **Vurdering og fremtiden**

Den nye Domsforordning

Italienske torpedoer

- Problemet og Gasser-sagen
- Sprogbrug
- Kommissionens forslag
- Resultatet
- **Vurdering**

Italienske eller tyske torpedoer?

Torpedoer eller droner?

Kommissionens forslag

Artikel 32

1. Såfremt sagerne henhører under flere retters enekompetence, skal enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, erklære sig inkompetent til fordel for denne ret.
2. Når en aftale, jf. art. 23, der ikke er en aftale omfattet af dette kapitels afdeling 3, 4 og 5, tillægger en ret eller retterne i en medlemsstat enekompetence, har retterne i andre medlemsstater ikke kompetence til at behandle sagen, før den ret eller de retter, som er valgt i aftalen, har erklæret sig inkompetente.

Resultatet

Artikel 31

1. Såfremt sagerne henhører under flere retters enekompetence, skal enhver anden ret end den, ved hvilken sagen først er anlagt, erklære sig inkompetent til fordel for denne ret.
2. Når en sag anlægges ved en ret i en medlemsstat, som er tillagt enekompetence ved en aftale omhandlet i art. 25, skal enhver ret i en anden medlemsstat udsætte sagen, indtil den ret, hvor sagen er anlagt på grundlag af aftalen, erklærer, at den ikke har kompetence i henhold til aftalen, jf. dog art. 26.
3. Når den ret, der er udpeget i aftalen, har fastslået sin kompetence i henhold til aftalen, erklærer enhver ret i en anden medlemsstat sig inkompetent til fordel for denne ret.
4. Stk. 2 og 3 finder ikke anvendelse på spørgsmål, der er omhandlet i afdeling 3, 4 eller 5, når forsikringstageren, den sikrede, en begunstiget i henhold til forsikringsaftalen, den skadelidte, forbrugeren eller arbejdstageren er sagsøgeren, og aftalen ikke er gyldig i henhold til en bestemmelse i nævnte afdelinger.

Resultatet, betragtning 22

Med henblik på at gøre eksklusive værnetingsaftaler mere effektive og på at undgå misbrug af retssager i taktisk øjemed er det imidlertid nødvendigt at fastsætte bestemmelse om, at der kan gøres undtagelse fra den almindelige litis pendens-bestemmelse for på tilfredsstillende vis at håndtere en særlig situation, hvor der kan opstå parallelle retssager. Der er tale om en sådan situation, såfremt der er anlagt sag ved en ret, der ikke er valgt i en eksklusiv værnetingsaftale, og de samme parter herefter ved den valgte ret fremsætter krav, der har samme genstand og hviler på samme grundlag. I en sådan situation bør det være et krav, at den ret, hvor sagen først anlægges, udsætter sagen, så snart samme sag er indbragt for den valgte ret, og indtil sidstnævnte ret erklærer, at den ikke har kompetence i henhold til den eksklusive værnetingsaftale. Formålet er i en sådan situation at sikre, at den valgte ret har fortrinsret til at træffe afgørelse om aftalens gyldighed og om det omfang, hvori aftalen finder anvendelse på den sag, der verserer ved den. Den valgte ret bør kunne fortsætte sin behandling af sagen, uanset om den ikke valgte ret allerede har truffet afgørelse om udsættelse af sagen.

Denne undtagelse bør ikke omfatte situationer, hvor parterne har indgået modstridende eksklusive værnetingsaftaler, eller hvor sagen først er anlagt ved en ret valgt i en eksklusiv værnetingsaftale. I sådanne tilfælde bør denne forordnings generelle litis pendens-bestemmelse finde anvendelse.

Vurdering

- Undtagelse til den alm. litis pendens-regel
- Omvendt litis pendens-regel
- Gælder ikke ved stiltiende værnetingsaftaler
- Gælder kun for eksklusive værnetingsaftaler
- Gælder kun, hvis den valgte domstol tiltager sig kompetencen efter aftalen, men ikke andre kompetenceregler
- Gælder ikke, hvis sagen anlægges først ved den aftalte domstol
- Gælder ikke for afdeling 3, 4 and 5, hvor den svage part er sagsøger og aftalen er ugyldig efter disse afdelinger
- **Konklusion**

En skræddersyet dogfighting drone

US Navy X-47 B Robot Fighter Jet

Den nye Domsforordning

Anerkendelse og fuldbyrdelse

- Kommissionens forslag
- Art. 38, afskaffelse af eksekvatur
- Art. 46 e.c., afskaffelse af materiel ordre public
- Prøvelse i domsstaten af udeblivelsesdomme
- Medlemsstaternes holdning
- Resultatet og **vurdering**